

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza GORZECHOWSKIEGO
ul. Adama Mickiewicza 34
37-700 Przemyśl

Przemyśl, dnia ..7... października 2021r.

Egzemplarz nr

Bi-NK.0910.5.2021

Pan płk SG Aleksander KOPEK

**KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Medyce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat *Prowadzenie kontroli przemieszczania się przez granicę materiałów niebezpiecznych i odpadów*, zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Medyce, 37-732 Medyka¹, ujętej w *Rocznym Planie Kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli BiOSG w 2021r.*

Kontrolę na podstawie *ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej*² przeprowadził w dniach od 05.07.2021r. do 20.07.2021r. zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

- st. chor. sztab. SG Małgorzata STRYŻ – st. specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, Upoważnienie nr 8/1/2021 z dnia 02.07.2021r.,

członkowie:

- p. Katarzyna WINIARSKA – st. specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, Upoważnienie nr 8/2/2021 z dnia 02.07.2021r.,
- st. chor. sztab. SG Wojciech ŁACH – specjalista Wydziału Kontroli BiOSG, Upoważnienie nr 8/3/2021 z dnia 02.07.2021r.

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej przeprowadzono w dniu 05.07.2021r.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

- płk SG Aleksander KOPEK

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce Kontroli Placówki SG w Medyce RWD Bi-ME-14/12, karta 22 poz. 1.

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli było:

¹ zwana dalej placówką

² t.j. Dz.U. Nr 2020, poz. 224

- zgodność prowadzenia kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych i odpadów z wymogami określonymi w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa,
- rzetelność (staranność i czytelność) prowadzenia dokumentacji służbowej w zakresie objętym kontrolą,
- przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne oraz prawidłowość sposobu sprawowania nadzoru w zakresie prowadzenia kontroli przemieszczania się przez granicę materiałów niebezpiecznych i odpadów.

2. Kontrolą objęto okres od 01.01.2021r. do 31.06.2021r.

II. Cel kontroli.

Ocena legalności oraz rzetelności realizacji zadań z zakresu prowadzenia kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych i odpadów w aspekcie zgodności z obowiązującymi przepisami i regulacjami wewnętrznymi. Ponadto zweryfikowane zostały rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w podmiocie kontrolowanym oraz sposób sprawowania nadzoru służbowego w zakresie objętym kontrolą. Celem kontroli było również ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie. Na powyższą ocenę składają się oceny cząstkowe z poszczególnych obszarów objętych kontrolą, przy uwzględnieniu progu istotności. Pomimo, iż jeden z obszarów oceniany pod kątem kryterium rzetelności oceniono pozytywnie z uchybieniami, zarówno waga jak i charakter stwierdzonych uchybień nie wpłynęły na obniżenie ogólnej oceny przedmiotowej kontroli.

Czynności kontrolne zrealizowano w ramach kontroli wykonywania zadań, stosując kryteria legalności i rzetelności.

Do oceny przedmiotu objętego kontrolą przyjęto czterostopniową skalę ocen, tj.: ocena pozytywna, ocena pozytywna z uchybieniami, ocena pozytywna z nieprawidłowościami, ocena negatywna.

Podstawą do dokonania ustaleń była dostępna w placówce dokumentacja z przeprowadzonych kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych i odpadów. Ponadto przyjęto pisemne wyjaśnienia Komendanta Placówki na pytania zadane przez zespół kontrolny w toku kontroli, związane ze sprawdzaną dokumentacją.

Tematykę w zakresie przemieszczania towarów niebezpiecznych regulują zapisy *ustawy z dnia 19 sierpnia 2011r. o przewozie towarów niebezpiecznych*³ oraz *Zarządzenie nr 9 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 7 lutego 2017r. w sprawie sposobu przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli przemieszczania się przez granicę państwową szkodliwych substancji chemicznych, odpadów, materiałów promieniotwórczych, środków odurzających substancji psychotropowych, towarów niebezpiecznych oraz zapobiegania zanieczyszczeniu wód granicznych*⁴. Ww. akty prawne określają szczegółowo sposób i zakres

³ t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 154 ze zm – zwana dalej ustawą o przewozie towarów niebezpiecznych

⁴ zwane dalej Zarządzeniem Nr 9 KGSG

przeprowadzania przez funkcjonariuszy SG kontroli przewozu towarów niebezpiecznych oraz wykaz dokumentów podlegających sprawdzeniu w jej trakcie. Podczas każdej kontroli funkcjonariusz SG jest zobowiązany wypełnić listę kontrolną oraz sporządzić protokół kontroli (w przypadku stwierdzenia naruszeń). Wzory ww. dokumentów określone zostały w załącznikach do *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2019r. w sprawie formularza listy kontrolnej i formularza protokołu kontroli*⁵, które określa również sposób ich wypełniania oraz podpisywania. Ponadto wszystkie dane zgromadzone w ramach przeprowadzonej kontroli ewidencjonuje się w aplikacji BWK2, a niektóre z tych danych dokumentuje się również w systemie CBD SG SWK, zgodnie z wymogami przyjętymi dla dokumentowania danych w tym systemie. Zarządzenie Nr 9 KGSG określa również procedurę postępowania w przypadku wykrycia próby nielegalnego przywozu lub wywozu z/do RP materiałów promieniotwórczych.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych, funkcjonariusz Straży Granicznej za wszelkie odstępstwa jest uprawniony do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego. Jednocześnie art. 107 ust. 4 pkt 5 ww. ustawy wskazuje, że kary pieniężne nakładają, w drodze decyzji administracyjnej, odpowiednio organy Straży Granicznej. Zasady i tryb prowadzenia postępowań administracyjnych określa art. 107 ust. 5 ww. ustawy, zgodnie z którym postępowanie administracyjne w sprawach o nałożenie kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, w zakresie przewozu drogowego, prowadzone jest, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, na zasadach i w trybie określonym w rozdziale 11 *ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym*⁶.

Jeśli chodzi o transgraniczne przemieszczanie odpadów, powyższą materię reguluje *ustawa z dnia 29 czerwca 2007r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów*⁷ oraz *rozporządzenie (WE) NR 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów*. Należy wskazać, że drogowe przejście graniczne w Medyce nie zostało ujęte w wykazie przejść granicznych wskazanych w Załączniku do *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 lipca 2008r. w sprawie wykazu przejść granicznych, którymi realizowane jest międzynarodowe przemieszczanie odpadów*⁸. Niemniej zgodnie z art. 11 ust. 1 *ustawy z dnia 12 października 1990r. o Straży Granicznej*⁹, funkcjonariusze, wykonując zadania, o których mowa w art. 1 ust. 2, mają prawo do zatrzymywania i cofania z granicy państwowej do nadawcy szkodliwych materiałów jądrowych i promieniotwórczych, środków chemicznych i biologicznych, jak również odpadów. Co za tym idzie, w przypadku stawienia się w przejściu granicznym środka transportu przewożącego odpady, zgodnie z § 13 Zarządzenia Nr 9 KGSG, w przypadku uzasadnionego podejrzenia nielegalnego międzynarodowego przemieszczania odpadów, powiadamia się właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w celu uzyskania potwierdzenia podejrzenia lub określenia faktycznego stanu towaru i podjęcia dalszych działań. Współdziałanie w tym zakresie określone zostało również w *Porozumieniu o współpracy w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów zawartym w dniu 16.06.2021r. pomiędzy Podkarpackim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Dyrektorem Izby Administracji*

⁵ Dz. U.2019.2302 – zwana dalej rozporządzeniem Ministra Infrastruktury

⁶ t.j. z 2021r. poz. 919 z późn. zm. – zwana dalej ustawą o transporcie drogowym

⁷ j.t. Dz. U.2020.1792 – zwana dalej ustawą o przemieszczaniu odpadów

⁸ Dz.U.2008.123.800 z późn. zm. – zwane dalej rozporządzeniem MSWiA

⁹ tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1496 z późn. zm. – zwana dalej ustawą o Straży Granicznej

Skarbowej w Rzeszowie oraz Komendantem Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu¹⁰.

Ocenę sformułowano na podstawie poniżej przedstawionych ustaleń wynikających z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz ocen cząstkowych poszczególnych obszarów objętych kontrolą.

W okresie objętym kontrolą w drogowym przejściu granicznym w Medyce przeprowadzono 2309 kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych, z czego w 1 przypadku stwierdzono naruszenie przepisów prawa w tym zakresie. W toku kontroli sprawdzeniu poddano około 10% losowo wybranych kontroli, tj. 256 kontroli, w tym postępowanie administracyjne wszczęte w związku ze stwierdzonym naruszeniem.

Pomimo iż drogowe przejście graniczne w Medyce nie zostało ujęte w wykazie przejść granicznych, w których realizowane jest międzynarodowe przemieszczanie odpadów, w okresie objętym kontrolą miały miejsce 2 przypadki, gdzie wobec środka transportu przewożącego odpady, który stał się w przejściu granicznym w Medyce zaistniało uzasadnione podejrzenie nielegalnego międzynarodowego przemieszczania odpadów. W toku kontroli sprawdzeniu poddano całość dokumentacji sporządzonej w tym zakresie.

Ponadto czynności kontrolne objęły całość dokumentacji dotyczącej przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych oraz sposobu sprawowania nadzoru.

Obszar I – Zgodność prowadzenia kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych i odpadów z wymogami określonymi w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa – oceny dokonano w oparciu o kryterium legalności. Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

W wyniku sprawdzenia informacji zawartych w aplikacji SPG-BWK3 oraz w listach kontrolnych dokumentujących przeprowadzenie kontroli przemieszczania się towarów niebezpiecznych stwierdzono, że w każdym przypadku kontrola przemieszczania towarów niebezpiecznych przeprowadzana była przez funkcjonariuszy, którzy ukończyli specjalistyczne przeszkolenie z zakresu kontroli towarów niebezpiecznych. Każdy z realizujących przedmiotową czynność funkcjonariuszy posiadał Zaświadczenie, którego wzór określa Załącznik Nr 4 Zarządzenia Nr 9 KGSG.

Zgodnie z § 6 Zarządzenia Nr 9 KGSG wszystkie dane zgromadzone w ramach przeprowadzonej kontroli ewidencjonuje się w aplikacji BWK2 (obecnie jest to aplikacja BWK3), a niektóre z tych danych dokumentuje się również w systemie CBD SG SWK, zgodnie z wymogami przyjętymi dla dokumentowania danych w tym systemie. Do danych ewidencjonowanych w aplikacji BWK2 należą w szczególności:

- 1) dane nadawcy, odbiorcy i przewoźnika;
- 2) rodzaj i dane dotyczące środka transportu;
- 3) rodzaj i ilość przewożonego towaru;
- 4) przeprowadzone konsultacje;
- 5) podjęte decyzje;
- 6) ewentualne uwagi.

¹⁰ do dnia 15.06.2021r. obowiązywało Porozumienie o współpracy Nr 59/POR/15 z dnia 15 grudnia 2015r. zawarte pomiędzy Podkarpackim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Dyrektorem Izby Celnej w Przemyślu oraz Komendantem Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu – zwane dalej Porozumieniem o współpracy Nr 59/POR/15

W każdym ze sprawdzonych przypadków, przeprowadzona kontrola przewozu towarów niebezpiecznych została zaewidencjonowana w aplikacji SPG-BWK3, a każdy z wpisów zawierał wskazane powyżej elementy.

Zgodnie z art. 99 ust. 1 pkt 5. ustawy z dnia 19 sierpnia 2011r. o przewozie towarów niebezpiecznych kontrolę przewozu towarów niebezpiecznych przeprowadzają funkcjonariusze Straży Granicznej na drogach i parkingach. Funkcjonariusze SG zgodnie z art. 99 ust. 3 ww. ustawy dokonują kontroli na warunkach i w trybie określonych w przepisach określających zakres ich działania. Zgodnie z art. 129 ust. 2 pkt 11 ustawy prawo o ruchu drogowym funkcjonariusz SG jest uprawniony do kontroli przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz wymagań związanych z tym przewozem. Kontrola, o której mowa w art. 99 ust. 1 ww. ustawy polega na sprawdzeniu:

- 1) zgodności wykonywanego przewozu towarów niebezpiecznych z wymaganiami określonymi odpowiednio w ADR, RID lub ADN oraz w ustawie;
- 2) stanu technicznego naczyń, opakowań, urządzeń transportowych służących do przewozu towarów niebezpiecznych;
- 3) stanu technicznego środka transportu użytego do przewozu, jego oznakowania i wyposażenia;
- 4) przeszkolenia osób wykonujących przewóz towarów niebezpiecznych oraz czynności związanych z tym przewozem, a także wyznaczenia właściwego doradcy do spraw bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych;
- 5) dokumentów wymaganych przy przewozie towarów niebezpiecznych, w szczególności zaświadczenia ADR.

W każdym ze sprawdzonych przypadków kontrola przedmieszczanie materiałów niebezpiecznych polegała na sprawdzenie zgodności przewożonego towaru z wymogami określonymi w ADR oraz określonymi w ww. ustawie.

Również § 24 ust. 2 Zarządzenia nr 9 KGSG wskazuje jakie dokumenty kontroluje funkcjonariusz w trakcie przedmiotowej kontroli. Są to:

- 1) dokument przewozowy, zawierający dane o przemieszczanych towarach niebezpiecznych;
- 2) instrukcje pisemne dla załogi pojazdu;
- 3) zaświadczenie ADR dla kierowcy przewożącego towary niebezpieczne;
- 4) dokument ze zdjęciem potwierdzającym tożsamość każdego członka załogi pojazdu;
- 5) świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR;
- 6) certyfikat pakowania kontenera, jeżeli przewóz drogowy towaru niebezpiecznego wykonywany jest bezpośrednio przed przewozem morskim;
- 7) inne dokumenty wymagane z uwzględnieniem rodzaju przemieszczanego towaru niebezpiecznego i celu jego przemieszczania, zgodnie z przepisami o przewozie towarów niebezpiecznych.

W wyniku przeglądu zapisów w BWK3 oraz w listach kontrolnych stwierdzono, że w toku każdej ze sprawdzonej kontroli sprawdzone zostały ww. elementy.

Zgodnie z art. 101 ust. 1 ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych oraz § 25 ust. 1 Zarządzenia Nr 9 KGSG funkcjonariusz SG jest zobowiązany podczas każdej kontroli wypełnić listę kontrolną, a w przypadku stwierdzenia naruszenia sporządzić protokół kontroli. Ww. dokumenty sporządzane są w 2-ch egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz jest przekazywany kontrolowanemu, a drugi egzemplarz zachowują osoby przeprowadzające kontrolę. Wzór formularza listy kontrolnej stanowi Załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury, natomiast wzór formularza protokołu kontroli stanowi Załącznik Nr 5 ww. aktu prawnego. Przedmiotowe rozporządzenie określa również sposób wypełniania ww. dokumentów. Listę kontrolną i protokół kontroli

wypełnia się w całości przez wpisanie odpowiednich danych w rubrykach oraz przez zakreślenie odpowiednich pól zgodnie z określonymi wzorami.

W każdym przypadku, gdy w toku kontroli przemieszczania towarów niebezpiecznych nie stwierdzono żadnych uchybień czy też nieprawidłowości, sporządzono listę kontrolną. Natomiast w jednym przypadku, w którym w toku kontroli stwierdzono naruszenie określone w Lp. 2.8 załącznika Nr 1 ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych, tj. dopuszczenie do przewozu towaru niebezpiecznego kierowcy, który nie uzyskał wymaganego zaświadczenia ADR, sporządzony został protokół kontroli. Zarówno Listy kontrolne jak i Protokół kontroli, sporządzane były w dwóch egzemplarzach, z których jeden przekazywany był kontrolowanemu, a drugi przechowywany był w dokumentacji SG. Ww. dokumenty były zgodne z wzorami formularzy określonymi w Załącznikach 1 i 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

W toku sprawdzenia w czterech przypadkach stwierdzono rozbieżności w zapisach masy przewożonego towaru w liście kontrolnej oraz w systemie BWK3. O wyjaśnienia w powyższym zakresie zwrócono się do Komendanta placówki, który wskazał, że po wygenerowaniu list kontrolnych z aplikacji BWK 3 program nie uwzględnia w polu „łączna ilość” wagi towaru podanej po przecinku. Jednocześnie Komendant poinformował, że powyższe zostało zgłoszone do administratora aplikacji, celem modyfikacji. Powyższe wyjaśnienie zasługuje na uwzględnienie.

W okresie objętym kontrolą tylko w jednym przypadku w toku kontroli przemieszczania towarów niebezpiecznych, ujawniono naruszenie polegające na dopuszczeniu do przewozu towaru niebezpiecznego kierowcy, który nie uzyskał wymaganego zaświadczenia ADR. Zgodnie z art. 102 ust. 1 pkt. 1 ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych uniemożliwiono przekroczenie granicy środkiem transportu i jego wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Następnie zgodnie z art. 107 ust. 5 tejże ustawy wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie o nałożenie kary pieniężnej, które prowadzone było na zasadach i w trybie określonym w rozdziale 11 ustawy o transporcie drogowym. Natomiast w zakresie czynności formalnych realizowanych w toku prowadzonego postępowania stosowano wymogi określone w *ustawie z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego*¹¹. Po wszczęciu postępowania, do strony kierowano Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, zawierające informację o uprawnieniach i obowiązkach strony oraz informację o prawie do wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego. Z uwagi, iż adres siedziby przedsiębiorcy znajdował się na terytorium Ukrainy, stroną pouczono również, o wynikającym z art. 40 § 4 obowiązku wskazania pełnomocnika do doręczeń na terytorium RP, gdyż w razie niewskazania pełnomocnika przeznaczone dla tej strony pisma pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Kierowcę realizującego ww. przewóz towarów niebezpiecznych przesłuchano w charakterze świadka, sporządzając z tejże czynności Protokół przesłuchania świadka. W ww. dokumencie znajdowała się informacja w zakresie znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się oraz dotycząca nie żądania obecności tłumacza. Po zakończeniu postępowania dowodowego zgodnie z art. 10 § 1 KPA sporządzono Zawiadomienie do strony o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Postępowanie zakończone zostało wydaniem Decyzji o nałożeniu kary administracyjnej. Zgodnie z art. 93 ust 1 ustawy o transporcie drogowym, przedmiotową decyzję wydał Komendant PSG w Medyce (tj. funkcjonariusz posiadający stosowne upoważnienie Komendanta placówki), jako organ właściwy ze

¹¹ tekst jednolity Dz.U. z 2021r., poz. 735 z późn. zm. – zwany dalej KPA

względu na miejsce wykonywanej kontroli, którego pracownicy lub funkcjonariusze stwierdzili naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego. Jednocześnie z uwagi na niewskazanie przez stronę pełnomocnika do doręczeń na terytorium RP, pisma do strony sporządzone w toku postępowania pozostawiono w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

Jak wcześniej wskazano drogowe przejście graniczne w Medyce nie zostało ujęte w określonym w Załączniku do rozporządzenia MSWiA. Niemniej w okresie objętym kontrolą w placówce ujawnione zostały dwa przypadki nielegalnego przemieszczania odpadów, wobec których funkcjonariusze podjęli czynności w oparciu o uprawnienie określone w art. 11 ust. 1 ustawy o Straży Granicznej.

W pierwszym, przypadku to funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej ujawnili podczas odprawy celno-skarbowej nielegalne przemieszczanie odpadów o czym poinformowany został Komendant PSG w Medyce. Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 2 Porozumienia o współpracy Nr 59/POR/15, została przesłana informacja o zdarzeniu wraz z załącznikiem – kserokopią wypełnionego formularza informacji o nielegalnym międzynarodowym przemieszczaniu odpadów. Dalsze czynności dotyczące ujawnienia nielegalnego przemieszczania odpadów prowadzi Krajowa Administracja Skarbowa, czyli organ ujawniający naruszenie.

W drugim przypadku to funkcjonariusz SG ujawnił podczas kontroli granicznej przewóz towaru mogącego stanowić odpad. Zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 2 ww. porozumienia, do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska został przesłany wniosek o przeprowadzenie oceny towaru na wzorze formularza zamieszczonym w załączniku nr 1 do porozumienia, który dokonał oceny towaru (potwierdził, że przewożony towar jest odpadem niebezpiecznym) i przesłał ją do placówki. Na podstawie otrzymanej informacji stwierdzającej nielegalne przemieszczanie odpadów, został sporządzony protokół kontroli drogowej oraz zebrany materiał dowodowy, który dał podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego wobec podmiotu wykonującego przewóz. Następnie na podstawie art. 24a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2021r. o odpadach¹² w zw. z art. 2 ustawy o przemieszczaniu odpadów, pojazd wraz z odpadem został skierowany na wyznaczony parking. O powyższym został poinformowany Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz została przesłana zgromadzona w sprawie dokumentacja. Realizując postanowienia § 1 ust. 2 pkt 2 Porozumieniem o współpracy Nr 59/POR/15 o przedmiotowym fakcie został poinformowany Kierownik Oddziału Celnego w Medyce oraz zgodnie z postanowieniami *Porozumienia Komendanta Głównego Straży Granicznej i Komendanta Głównego Policji z dnia 17 czerwca 2004r. w sprawie współdziałania Straży Granicznej i Policji* – Komendant Wojewódzkiej Policji. W związku ze stwierdzonym naruszeniem, na podstawie art. 61 § 1 KPA w związku z art. 93 ustawy o transporcie drogowym oraz na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego zostało wszczęte postępowanie administracyjne wobec podmiotu wykonującego przedmiotowy przewóz, które do momentu rozpoczęcia kontroli nie zostało zakończone.

(Akta kontroli dowód nr V str. 32-33, dowód nr VI str. 34-52)

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że realizacja przewidzianych przepisami prawa czynności w ramach kontroli przemieszczania towarów niebezpiecznych oraz odpadów, dokonywana była zgodny z wymogami prawa.

¹² t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 779 z późn. zm.

Obszar II Rzetelność (staranność i czytelność) prowadzenia dokumentacji służbowej w zakresie objętym kontrolą – kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Dokumentacja związana z prowadzeniem kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych i odpadów prowadzona była w sposób czytelny. W każdym przypadku, fakt przeprowadzenia kontroli przemieszczania przez granicę towarów niebezpiecznych dokumentowano poprzez sporządzenie Listy kontrolnej bądź Protokołu kontroli w jeden ze sposobów wskazanych w § 4 rozporządzenie Ministra Infrastruktury, tj. w formie elektronicznej.

W 72 przypadkach zapisy zawarte w BWK3 w polu „Uwagi”, nie znalazły odzwierciedlenia w polu „Uwagi” w liście kontrolnej. O wyjaśnienie powyższego zwrócono się do Komendanta Placówki, który wskazał, że pola „Uwagi” w aplikacji BWK3 oraz wygenerowanej liście kontrolnej nie są tożsame. Aplikacja BWK3 umożliwia wygenerowanie listy kontrolnej ale nie przenosi automatycznie ewentualnych wpisów z pola „Uwagi” do pola „Stwierdzone nieprawidłowości i uwagi” w liście kontrolnej. Powyższe wyjaśnienia zasługują na uwzględnienie.

W 1 przypadku stwierdzono rozbieżność w zapisie godziny kontroli tj. w liście kontrolnej widnieje godz. 20:17, a w systemie BWK3 widnieje godz. 19:31. O wyjaśnienie powyższego zwrócono się do Komendanta Placówki, który wskazał, że pod wskazanym ID zostały zaewidencjonowane dwa zdarzenia, tj. przewóz towarów niebezpiecznych oraz kontrola radiometryczna. Powyższe wyjaśnienia zasługują na uwzględnienie.

Niemniej w 28 przypadkach stwierdzono, że dokonywane w listach kontrolnych poprawki dokonywane były poprzez przekreślenie (czerwonym lub niebieskim tuszem) błędnego zapisu, i danie obok parafki, albo poprzez zaznaczenie właściwej rubryki czarnym tuszem. Powyższe było niezgodnie z wymogami określonymi w § 11 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej Straży Granicznej stanowiącej Załącznik do Decyzji nr 167 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 26 listopada 2020r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej Straży Granicznej¹³, który stanowi, że zmiany zapisów w dokumentach w formie nieelektronicznej dokonuje się czerwonym atramentem lub tuszem poprzez:

- 1) skreślenie jedną poziomą linią pierwotnego zapisu;
- 2) naniesienie w miarę możliwości powyżej poprawnego zapisu;
- 3) podanie przyczyny zmiany zapisu pierwotnego oraz daty jej dokonania;
- 4) potwierdzenie zmiany czytelnym podpisem osoby, która dokonuje zmiany.

Jednocześnie z uwagi na fakt, iż zgodnie z § 25 ust. 2 Zarządzenia nr 9 KGSG, listę kontrolną sporządza się w dwóch egzemplarzach (z których jeden przekazywany jest kontrolowanemu), zwrócono się do Komendanta placówki o informację przez kogo dokonywane były ww. poprawki oraz czy naniesione zostały one na obydwu egzemplarzach listy kontrolnej. Komendant wskazał, że przedmiotowe poprawki naniesione zostały przez funkcjonariusza dokonującego danej kontroli przemieszczania przez granicę towarów niebezpiecznych, na obydwu egzemplarzach listy kontrolnej. Powyższe czyni zadość wymogom w zakresie legalności sporządzania ww. dokumentu, niemniej należy zaznaczyć, że pkt. 16 *Zasad korzystania z programu BWK3* wskazuje, że po wprowadzeniu danych do programu należy sprawdzić ich poprawność, co

¹³ Dz. Urz. KGSG z 2020r. poz. 59 – zwana dalej Instrukcją kancelaryjną

pozwała na skorygowanie ewentualnych omyłek jeszcze przed wygenerowaniem listy kontrolnej. Powyższe stanowi uchybienie.

Ponadto w jednym przypadku, gdzie przewożonym towarem był asfalt, w liście kontrolnej w pozycji „sposób przewozu” zaznaczono „w sztukach przesyłki” powinno być zaznaczone „w cysternie”, a w kolejnym z przypadków w liście kontrolnej w pozycji „Instrukcje pisemne zgodnie z ADR” brak jest zaznaczenia potwierdzającego realizację powyższej czynności. W tych przypadkach również nie dokonano sprawdzenia poprawności danych po wprowadzeniu ich do programu BWK3. Powyższe stanowi uchybienie.

(Akta kontroli dowód nr IV str. 30-31, dowód nr V str. 32-33)

Wyżej wskazane przypadki stanowią **uchybieńia** o charakterze formalnym w zakresie rzetelności sporządzania dokumentacji, nie mające wpływu na kontrolowaną działalność. Niemniej ich ilość ma wpływ na ocenę kontrolowanego obszaru.

Obszar IV Przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne oraz sposób sprawowania nadzoru w zakresie prowadzenia kontroli przemieszczania się przez granicę materiałów niebezpiecznych i odpadów – oceny dokonano w oparciu o kryterium legalności. Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie

W toku kontroli dokonano przeglądu wewnętrznego podziału zadań Placówki Straży Granicznej w Medyce oraz szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy realizujących zadania służbowe w zakresie objętym kontrolą oraz osób zajmujących się koordynowaniem i weryfikacją zagadnień objętych kontrolą oraz sprawujących w powyższym zakresie nadzór służbowy.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w PSG w Medyce obowiązywał Wewnętrzny Podział Zadań Placówki Straży Granicznej w Medyce, zatwierdzony przez Komendanta BiOSG dnia 02.09.2019r. Zgodnie z informacjami zawartymi w wyżej wskazanym dokumencie placówką kieruje Komendant Placówki przy pomocy podległego mu zastępców komendanta placówki, kierowników komórek organizacyjnych placówki lub innych pisemnie upoważnionych funkcjonariuszy. Komendant placówki jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy i pracowników pełniących służbę lub zatrudnionych w placówce. Zastępcy komendanta placówki w zakresie określonym w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień koordynują i nadzorują służbę funkcjonariuszy i pracowników. Zadania związane z prowadzeniem kontroli przemieszczania materiałów niebezpiecznych i odpadów zostały przypisane funkcjonariuszom Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego Grupy Granicznej oraz Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej.

Przedmiotowe zadania znalazły odzwierciedlenie w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień posiadających wymagane przeszkolenie specjalistyczne funkcjonariuszy Zespołu Kontroli Ruchu granicznego Grupy Granicznej oraz funkcjonariuszy Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej, Ponadto w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień trzech funkcjonariuszy Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej znalazły się zapisy dotyczące koordynowania, weryfikowania sposobu realizacji czynności objętych kontrolą. Funkcjonariusze ci, realizują również dalsze czynności w przypadku, gdy w toku kontroli

przemieszczania towarów niebezpiecznych bądź odpadów, stwierdzono naruszenia przepisów prawa w tym zakresie.

Jak wcześniej wskazano, każdy z funkcjonariuszy dokonujący kontroli w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz transgranicznego przemieszczania się odpadów w ramach wykonywanych obowiązków posiadają odpowiednie, wymagane Zarządzeniem Nr 9 KGSG przeszkolenie specjalistyczne, które zostało przeprowadzone w Centralnym Ośrodku Szkolenia w Koszalinie.

Bezpośredni nadzór nad prowadzeniem kontroli przemieszczania się przez granicę towarów niebezpiecznych i odpadów sprawuje Kierownik Zespołu Wsparcia Specjalistycznego Grupy Granicznej. Natomiast nadzór merytoryczny Zastępcy Komendanta ds. granicznych oraz Kierownika Grupy Granicznej sprawowany jest w trakcie realizowanych nadzorów służbowych oraz bieżącego przeglądania wybranych losowo dokumentów lub weryfikowania wiedzy funkcjonariuszy w przedmiocie sprawy. Dodatkowo w PSG dokonywana jest weryfikacja dokonywania wpisów w bazie SPG i CBD SG SWK.

(Akta kontroli dowód nr II str. 22-25, dowód nr III str. 28-28).

W kontekście ustaleń dokonanych w toku kontroli należy stwierdzić, że przyjęte w placówce rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne były zgodne z wymogami przepisów prawa, a sprawowany przez osoby funkcyjne nadzór w zakresie objętym kontrolą dokonywany był w sposób prawidłowy i wystarczający.

IV. Wnioski/zalecenia

1. Spowodować, aby funkcjonariusze wykonujący kontrolę przemieszczania przez granicę towarów niebezpiecznych, przed wygenerowaniem listy kontrolnej dokonywali sprawdzenia poprawności danych wprowadzonych do programu BWK3.

- V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach i przyczynach ich niepodjęcia, należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do dnia 29.11.2021r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

płk SG Andrzej POPKO

Przedłożył do podpisu

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

ppłk SG Dariusz KOCHANOWICZ

Wykonano w 2 egz.
Egz. nr 1 – kierownik jednostki kontrolowanej
Egz. nr 2 – ad acta.
Wykonał : Zespół kontrolny
Sporządził: M. Strzyż
Dnia 07.10.2021r.